

Obr. 9. Radslavice. Torzo bronzové spony s očky pruské série z doby římské. Kresba P. Holcová.

Fig. 9. Radslavice. Fragment of a bronze eye-brooch from the Prussian series from the Early Roman period. Drawing by P. Holcová.

Literatura

Almgren, O. 1923: *Studien über Nordeuropäische Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzial-römischen und südrussischen Formen.* Mannus-Bibliothek Nr. 32. Leipzig: Verlag von Curt Kabitzsch.

Pfeiffer-Frohnert, U. 1998: „Mit Augen am Fuß und mit Wulst statt Scheibe“. Verbreitung und Zeitstellung der preußischen Nebenserie A 57–61 und ihrer Varianten. In: M. Aufleger, P. Woitd, M. Goßler (Red.): *100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Internationale Arbeitstagung 25.–28. Mai 1997 Kleinmachnow, Land Brandenburg.* Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf: Brandenburgisches Landesmuseum für Ur- und Frühgeschichte, 125–134.

Zeman, T. 2017: *Střední Pomoraví v době římské. Svědectví povrchové prospekce.* Archaeologica Olomucensia II. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Summary

A fragment of a bronze eye-brooch from the Early Roman period was found during a detector survey carried out in “Zadní Vrbovec” field (Radslavice u Přerova cadastral area, Přerov District) in 2018. The artefact from Radslavice u Přerova can be categorised in group III after O. Almgren (1923, Taf. III: 57–61); it belongs to the later variants of eye-brooches from the Prussian series, specifically the A59–60 type.

Zdeněk Schenk, Ondřej Venos

Sudice (okr. Opava)

Ul. Stiborská; „Na Stiborské“, parc. č. 989.

Mladší doba římská. Sídliště. Skupina/sít sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě

Lokalizace: S-JTSK – -484616.23, -1078745.92

Na podzim 2020 byla na západním okraji obce Sudice v polní trati „Na Stiborské“ při výstavbě rodinného domu narušena neznámá archeologická lokalita. Obec Sudice se nachází v nejsevernějším výběžku Moravskoslezského kraje, v těsné blízkosti polských hranic. Místo nálezu je situováno v dolní části mírného, jihovýchodně orientovaného svahu, v nadmořské výšce cca 220 m, nedaleko (cca 60 m) od Oldřišovského potoka, jehož hladina se nachází 217 m n. m.

Předběžně je možné informovat, že na ploše pro dům bylo narušeno několik zahlučených objektů. Prvním zkoumaným objektem byl hliník, resp. několik větších jam v superpozicích, jejichž výplně obsahovaly materiál náležející pozdní době římské (zlomky vytáčených nádob z jemného materiálu s ven vyhnutým okrajem, ale také v ruce vyráběná keramika s charakteristickým silně ostřeným materiálem a nerovným povrchem). Další dokumentovanou situací byla superpozice pravouhlé jámy s propálenými stěnami a kruhové jámy zásobnicového tvaru. Výplň obou jam obsahovala vedle zlomků keramiky z doby římské i fragmenty keramiky vrcholného středověku. Doposud nedatovaným nálezem byl rozměrný objekt (šířka až 7,5 m; zahlučení 1,0 m do podloží) příkopovitého charakteru, protínající celou západní polovinu stavební plochy v severojižním směru. Z ulehle homogenní výplně, která se shodovala s výplní sídlištních objektů, byly vytaženy nečetné malé atypické zlomky keramiky a mazanice. Díky pravidelnému mísovitému profilu byla nakonec opuštěna původní domněnka, že se jedná o pozůstatek protitanokového příkopu ze závěru 2. světové války.

Literatura

AMČR: Záznam M-202003932 [cit. 2021-05-13]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A clay pit containing material from the Late Roman period and a superposition of two features with finds from the Late Roman period and the High Middle Ages were documented during the investigation of a newly discovered site in the cadastral area of the municipality of Sudice (Opava District). An as-yet undated extensive feature with the character of a ditch was also found.

Tereza Tichá Krasnokutská

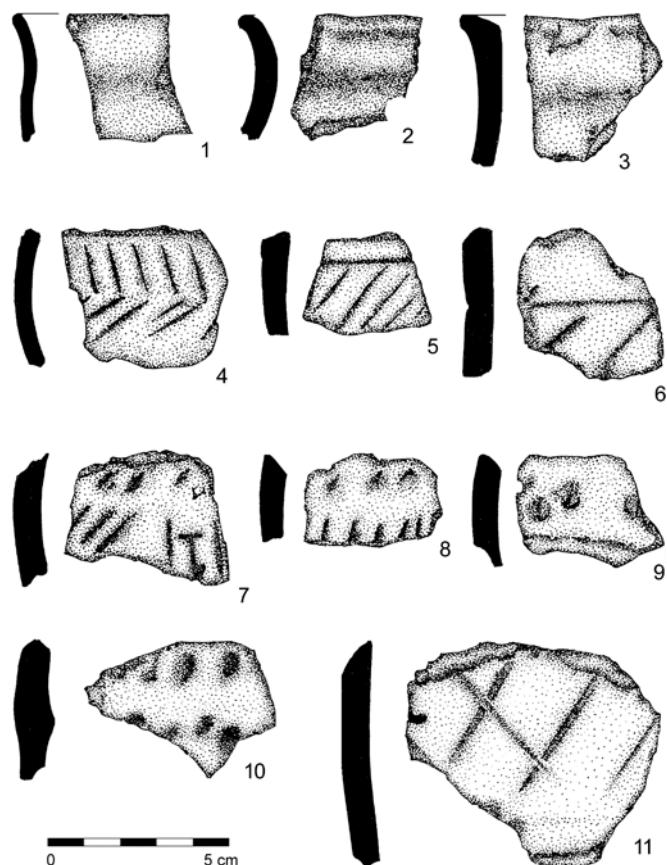
Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov) „V Krouhách“, parc. č. 1728–1732.

Doba římská. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Během opakovaných povrchových sběrů realizovaných B. Gibalou ve spolupráci s archeology Muzea Komenského v Přerově v letech 2017–2020 byl v prostoru polykulturní archeologické lokality při jihovýchodním okraji obce Sušice shromážděn soubor keramiky z doby římské (Schenk 2019, 27–28). Lokalita se nachází v poloze „V Krouhách“, na parc. č. 1728–1732. Nadmořská výška polohy se pohybuje mezi 240–244 m.

Nálezový soubor obsahuje zlomky domácí germánské sídlištní keramiky, jejíž barva výpalu se pohybovala od tmavě hnědé po světle šedohnědou. Fragmenty okrajů a výdutí převážně hrncovitých nádob s esovitou profilací nesly nejčastěji výzdobu v podobě horizontálních řad nehtových vrypů či oválných důlků, šikmých rýžek, šikmo rytého mřížování a horizontálních žlábků (obr. 10). Obdobná výzdoba se na Moravě běžně objevuje u sídlištní keramiky z germánských osad z druhé poloviny 2. století (Droberjar 1997). V přerovském regionu jsou podobné soubory keramiky ze starší doby římské známy z lokalit situovaných v okolí Přerova při jihozápadním ústí Moravské brány (Schenk 2000, 102–106; 2001, 190–191; 2002, 243; 2011, 225).

Obr. 10. Sušice. Výběr keramiky. Kresba M. Kovářová.

Fig. 10. Sušice. Selection of pottery. Drawing by M. Kovářová.

Literatura

- Droberjar, D. 1997:** *Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren*. Fontes Archaeologici Pragenses 21. Praeae: Museum nationale Praeae.
- Schenk, Z. 2000:** Nové archeologické nálezy z doby římské na Přerovsku, okr. Přerov. *Informační zpravodaj* prosinec 2000, 102-106.
- Schenk, Z. 2001:** Přerov (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 42, 190-191.
- Schenk, Z. 2002:** Přerov (k. ú. Kozlovice, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 43, 243.
- Schenk, Z. 2011:** Přerov (k. ú. Újezdec, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 52(1), 225.
- Schenk, Z. 2019:** Nejstarší osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů. In: F. Janda, Z. Schenk, S. Šromota: *Kroniky vyprávějí. Sušice u Přerova*. Sušice: obec Sušice, 4-32.

Summary

In 2017-2020, B. Gibala collected an Early Roman period pottery assemblage during a surface survey in the area of the polycultural site near the south-east boundary of the municipality of Sušice (Sušice u Přerova cadastral area, Přerov District). The assemblage contains fragments of decorated Germanic pottery.

Zdeněk Schenk, Bohumil Gibala

Svinošice (okr. Blansko)

„Zlodějka“, parc. č. 443/1.

Doba stěhování národů. Neurčený areál. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o., inv. č. S 9791.

Lokalizace: WGS-84 – 49.3219656N, 16.5558533E

Dne 22. 2. 2020 nalezl M. Veselý na severním úpatí kopce Zlodějka (417 m n. m.) v hloubce 10-15 cm pod žulovým kamenem vzácnou stříbrnou minci (obr. 11) představující první exemplář svého druhu na Moravě i v širším prostoru středoevropského barbarika. Na aversu se nachází barbarizované zpodobnění busty východořímského císaře Anastasia (491-518) s perlovým diadémem doprava a opisem ANASTASIVS P P Λ ... (VG), na reversu je zobrazen monogram ostrogótského krále Theodoricha Velikého (475-526) s křížem nahoře, hvězdou dole, plným bodem v monogramu místo O a s opisem INVICT + ... (Λ RVM či Λ ROM) ΛN * Λ. Mince byla vyražena v mincovně v Sirmiu (dnešní Sremská Mitrovica v Srbsku) ovládaném Ostrogóty. Z typologického hlediska ji lze určit jako barbarickou (germánskou) ražbu, nominál podle váhy představuje čtvrtsiliquu tzv. skupiny Sirmium. Téměř 3/4 všech mincí sirmijské skupiny tvoří ražby typu Gennari 2, tj. čtvrtsiliqua s legendou INVICTA ROMA a Theodorichovým monogramem na reversu ražené jménem Anastasia I. s průměrnou váhou 0,740 g (Gennari 2019, 96-97, 165-220), tedy analogické s nálezem ze Svinošic (Zeman 2020, 196-197). Mince je zhruba z 1/5 poškozená, tudíž její hmotnost je nižší (0,712 g). V odlomené partii je patrný zbytek kruhového otvoru, mince byla tedy nošena jako přívěsek. Jedná se o první náhodný nález z 1. poloviny 6. století na Blanensku, přičemž nejbližší soudobé stálé osídlení se nacházelo na jižní, jihozápadní a jihovýchodní Moravě (Zeman 2020, 197).

Obr. 11. Svinošice. Stříbrná mince (čtvrtsiliqua). Foto T. Zeman.

Fig. 11. Svinošice. A silver coin (Quarter Siliqua). Photo by T. Zeman.

Literatura

- Gennari, A. 2019:** The “Sirmium group”: about the so-called Gepids siliquae. With a specific catalogue – 2nd edition. *Acta Numismatica Hungarica* I, 63-251.
- Zeman, T. 2020:** Neposední Germáni (doba stěhování národů, cca 375-568). In: M. Novák (ed.): *Blanensko a Moravský kras v pravěku*. Blansko: Muzeum Blanenska, 195-197.

Summary

A random find of silver Bavarian coinage representing a Quarter Siliqua from the Sirmium group was made in “Zlodějka” field in the cadastral area of Svinošice (Blansko District). The Svinošice find can be categorised as Gennari 2 type coinage, which comprises three-quarters of the coinage in the Sirmium group.

Marek Novák, Tomáš Zeman, Michal Veselý